

Collectiebeschrijving - Stichting Oudheidkamer Riessen

1. Inleiding

Dit collectieplan beschrijft de collectie van de Stichting Oudheidkamer Riessen. De Stichting Rijssense Musea voert met ingang van 2014 het beheer over deze collecties. In het beleidsplan van deze stichting staan de visie en de voorgenomen handelingen vermeld per beleidstijdvak. Collectie Stichting Oudheidkamer Riessen.

2. Geschiedenis

De oorsprong van de collectie van het Rijssens Museum ligt in een kleine particuliere collectie. Het belang van deze regionale collectie was voor een aantal mensen de aanleiding om de Stichting Oudheidkamer Riessen op te richten. De collectie van de Oudheidkamer groeide door het ontvangen van diverse bruiklenen en schenkingen. In de jaren zestig ontving het museum de belangwekkende kunstcollectie van Van Heel in eigendom. Er was toen alle reden om zeer gemotiveerd door te gaan met het museum.

3. Kerncollectie

Het Rijssens Museum beschikt over een uitgebreide en veelzijdige historische collectie. De kerncollectie van het museum is te typeren als plaatselijke oudheidkundige bundelingen van voorwerpen, zoals gebruiksvoorwerpen, huishoudelijke en ambachtelijke voorwerpen en goederen die als volgt zijn in te delen.

4. Indeling in deelcollecties

De topcollectie is de - Collectie van Heel, totaal circa 15% De Collectie van Heel is een verzameling die onder meer bestaat uit kostbare schilderijen, aardewerk, miniaturen en horloges en die is gelegateerd door de weduwe van één der directeuren van de Jutefabriek Ter Horst te Rijssen. (Zie ook onder hoofdstuk 2 van de statuten lid g.) Hoewel deze collectie ooit door een belangrijke Rijssenaar is verzameld in vooral de plaatselijke omgeving, is de relatie met Rijssen op objectniveau gering. Maar deze collectie is in de jaren zestig reeds van nationaal belang genoemd en behoort daarom tot de topcollectie van het museum. Het merendeel hiervan wordt bewaard in het Rijksmuseum Twenthe. De objecten die wij in het museum behouden zijn allen geëxposeerd voor het publiek, overeenkomstig de wensen van het legaat. Het gaat om aardewerk, miniaturen horloges, klederdrachtjuwelen en meubilair. De nu in het Rijksmuseum Twenthe ondergebrachte zeer waardevolle collectieonderdelen (zoals de 16de en 17de eeuwse schilderijen) zullen ook op lange termijn niet in ons museum kunnen worden bewaard en getoond. Want hoewel de beheer- en behoud omstandigheden binnen het Rijssens Museum zeer sterk zijn verbeterd, zullen die niet het niveau kunnen bereiken dat binnen het Rijksmuseum wordt gehandhaafd.

De kerncollectie van het museum bestaat uit de volgende deelcollecties:

- Rijssense klederdrachten, circa 12%
- Rijssense Jute-industrie, circa 9%
- Rijssense geschiedenis; kerkelijk en wereldlijk Rijssen, circa 9%
- Archeologie van plaatselijke opgravingen en geologie, circa 4%
- Schilderijen van Rijssen, Rijssense kunstenaars en diversen, circa 5%
- Munten (regionaal en buitenregionaal), circa 1%
- Memorabilia 6%
- Diversen, waaronder foto- en materiaal, dia's, audiovisuele media circa 5%

Verder beschikt het museum over een tweetal thematische collecties die geen directe relatie hebben met de stad Rijssen en dit betreft:

- *Strijkijzers en mangels etc., circa 9%*

Deze collectie is in schenking ontvangen onder de voorwaarde dat de collectie permanent wordt geëxposeerd. Gezien een aantal bijzondere voorwerpen meent het bestuur dat deze collectie dat ook waard is. Voorheen stond de collectie erg op elkaar gepakt in een kamer. Nu met de nieuwe vaste presentatie op de zolder neemt deze collectie ook zichtbaar een belangrijke plaats in. De strijkijzers en mangels zijn onderdeel van het verhaal 'kleding achter de schermen'. Daar wordt deze collectie in samenhang met informatie en voorwerpen van onder meer het wassen van kleding en van de Rijssense stadbleek De Weijerd getoond. Daarom wordt de collectie tot de kerncollectie van het museum gerekend.

De tweede thematische collectie is die van de

- *Weeginstrumenten, circa 5%*

Deze collectie behoort niet tot de kerncollectie en bevindt zich momenteel geheel in het depot.

De collectie

- *Oude ambachten en landbouw, circa 20%.*

Werd voorheen geheel tot de kerncollectie gerekend. Dit materiaal dat nu nauwelijks meer in de vaste presentatie is te vinden, zal worden beoordeeld op zijn belang voor het Rijssens Museum. Binnen Collectie Nederland zijn de voorwerpen niet als bijzonder te beschouwen. Afstoting van een deel van deze collectie zal in de toekomst worden gezien.

Het fotoarchief van Rijssen en Rijssenaren is dat een waardevol archief dat voornamelijk documentair van karakter is en ook om die reden is bijeengebracht. Slechts enkele foto's daarbinnen zullen vanwege hun uniciteit in aanmerking komen voor een object-status. (De indeling in percentages betreft een ruwe schatting waarbij gekeken is naar het aantal objecten en hun belang, en niet zozeer naar volume en omvang.)

5. Herkomst en eigendom

Diverse voorwerpen van regionaal belang zijn in schenking en langdurig bruikleen ontvangen van verschillende personen. De strijkijzercollectie is in schenking ontvangen van de erfgenamen van mevr. C. van Santen en de weegschaalcollectie is in legaat ontvangen van de heer J. Schippers. De collectie van Van Heel is een legaat van mevr. Van Heel-Willems.

6. Cultuurhistorische waarde

De aan Rijssen gelieerde verzamelingen zijn regionaal van belang. De oudheidkamer beseft dat plaatselijk erfgoed van belang is voor de plaatselijke identiteit. Ook de collectie van de jutefabriek behoort hiertoe. Maar aangezien deze collectie uniek is in Nederland gaat de reikwijdte daarvan zeker verder. De Van Heel-collectie is een waardevolle kunstcollectie die als van nationaal belang is te bestempelen. De thematische collectie van de strijkijzers en mangels is een collectie van mondiale herkomst en in die zin zeer interessant. Maar heeft geen relatie met de stad Rijssen buiten dan dat ze in verband is te brengen met de stadsbleek De Weijerd. Dat verband is nu zichtbaar gerealiseerd in de nieuwe vaste presentatie op zolder. De weegschalen-collectie biedt weliswaar een interessant overzicht binnen haar eigen terrein en is daardoor van waarde, maar is voor het functioneren van het museum als regionaal museum van ondergeschikt belang.